

10 otázek pro... Prof. JUDr. Michala Skřejpka, DrSc.

eFocus

Michal Skřejpek je profesorem na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Je vedoucím katedry právních dějin a proděkanem pro profesorské a habilitační řízení a pro rozvoj fakulty. Přednáší rovněž na Policejní akademii ČR. Zabývá se především římským právem. Je autorem či spoluautorem několika učebních pomůcek a vědeckých monografií z oblasti římského práva. Působí v redakčních radách několika renomovaných zahraničních romanistických časopisů, a zabývá se rovněž překladatelskou činností.

1. Proč jste se rozhodl stát se právníkem?

S trochou nadsázky bych mohl říci, že mě nic jiného ani nezbyvalo. S matematikou jsem měl na gymnáziu poněkud obtíže, asi hlavně proto, že jsem nebyl vnitřně ztotožněn s přijímáním axiomů. V římském právu jsem si ostatně ověřil, že 4 a 4 nemusí být vždy a pouze 8, jak je tomu například u výpočtu výše škody u právních vad prodané věci, nebo že rok může trvat i poněkud déle než jen 365 dnů. Abych se takovýmto exaktním vědám vyhnul, měl jsem tedy vlastně jen dvě možnosti – filosofickou nebo právníckou fakultu a na historii na filosofické fakultě vlastně ani nebylo možné se tehdy dostat. K historii a zejména k antice jsem měl navíc vždy blízko. Můj dědeček Vladimír Šrámek sice také absolvoval právníckou fakultu, ale většinu volného času strávil překládáním z řečtiny a z latiny. Jeho překlady Homérovy Iliady a Odyssey byly nedávno opět vydány nakladatelstvím Academia a v divadlech se stále ještě hraje „jeho“ Terentius a další komedie antických autorů.

2. Co máte na své práci nejraději?

Asi to, že v kolotoči každoročně opakující se výuky ani nestihnu zaznamenat, že nezadržitelně stárnu a chátrám. Ale vážně. Určitě to je možnost pracovat se studenty, nejen s těmi, kteří chodí na přednášky a běžné semináře, ale také s těmi, kteří navštěvují vědecký seminář nebo píšou nejrůznější kvalifikační práce. Tato práce mě obohacuje a dává náplň mému „učitelskému“ snažení. Jsou to také ale bývalí studenti, kteří se ke mně hlásí a řeknou, že si mé přednášky pamatují a studium římského práva nebylo pouhou „nutností a otravou“, ale že jim dalo i něco do praktického života. K takovýmto setkáním dochází někdy i za bizarních okolností, jako např. ve vířivce městského bazénu v Mariánských Lázních. To pak mám opravdu radost, že se mi podařilo něco, co mělo smysl.

3. Kdo nebo co nejvíce ovlivnilo Váš profesní život?

Dvě náhody, k nimž došlo téměř ve stejnou dobu na jaře roku 1981. Na konci posledního ročníku jsem totiž potkal svou budoucí manželku, která vždy měla a dokonce má ještě i dnes pochopení a neuvěřitelnou míru tolerance i trpělivosti pro to, že ve „volných chvílích“ vysedávám u knihy nebo obrazovky počítače. Druhá je pak méně radostná, protože tehdy zemřel mladý asistent tehdejší katedry dějin státu a práva dr. Kocích a profesor Kincl mi nabídl uvolněné místo.

4. Největší pracovní úspěch?

Nevím, co by učitel mohl považovat za větší úspěch než to, ho studenti na přednášce nevypískají, a že je collegium maximum stále ještě plné. Samozřejmě, že je pro mě coby autora velkým úspěchem i členství v redakčních radách některých renomovaných zahraničních romanistických časopisů. Není totiž vůbec snadné obhájit své místo mezi romanisty tzv. „staré“ školy, kteří mají celý obor téměř v malíčku a jsou nejen uznávanými autoritami v rámci italské romanistiky, ale i v celosvětovém měřítku. Tito lidé navíc často zastávají, nebo zastávali vysoké funkce nejen v akademické sféře, ale také v justici a státní správě. Jejich počáteční nedůvěru a někdy i předsudky v kolegy z „východu“ nebylo vždy snadné překonat. O to více mě pak těšilo a těší jejich uznání a spolupráce s nimi a často i osobní přátelství.

5. Čím Vás dokážou studenti překvapit?

Studenti jsou nepřebornou studnicí překvapení, a to v tom pozitivním i negativním smyslu. Vždy mě potěší a někdy dokonce i zároveň zaskočí, setkám-li se skutečným zájmem o římské právo a s chutí na sobě pracovat. Na druhé straně to je, a překvapení je asi dáno mírou mé naivity, rostoucí asertivita některých studentek a studentů. Učitel je pak vnímán jen jako věc nebo někdo, kdo zbytečně dělá problémy.

6. Který předmět byl na studiích Vaším nejoblíbenějším a proč? A který jste naopak neměl rád vůbec?

Kromě nutného zla v podobě předmětů marxismu-leninismu jsem se nikterak vnitřně nesrovnal s teorií práva v podobě, jakou mu dala učebnice Eduarda Kučery a se statistikou. V prvních dvou případech zdůvodnění ani není potřebné. U statistiky jsem měl problém s tím, že se zadáním vstupních dat může být a často také bývá manipulováno, jak o tom například svědčí nedávno zveřejněné žebříčky právnických fakult.

Na druhé straně oblíbené byly předměty právní historie, což u mě patrně nepřekvapí, a také občanské a trestní právo. Ostatně oběma se z hlediska římského práva věnuji i nyní.

7. Ideální dovolená?

Stále více se v době dovolené snažím alespoň na čas úplně vypnout a „dobít baterky“, i když ne vždy takováto předsevzetí dodržím. V zimě je ideální dovolená s trochou sněhu, procházek, teplého bazénu (jako letos v Jeseníkách) a dobrého jídla. Většinu prázdnin trávím s rodinou v Čechách ideálně s možností koupání a houbaření. Počítač však jezdí stále se mnou. Nejenže jsou některé nakladatelské termíny neúprosné, ale přiznám se, že snad nejlepší způsob relaxace pro mě je překládat. V současné době připravuji pro nakladatelství Karolinum v ediční řadě Fontes iuris romani již druhý díl vybraných titulů české verze justiniánských Digest a vždy se těším na chvíli volna, abych si k němu mohl sednout. Nebojím se říci, že tato práce je pro mě téměř drogou. Při překládání nejen znovu čtu daný text, ale snažím se jej převést tak, aby jej chápal i současný čtenář. Zároveň si opětovně připomínám neuvěřitelnou propracovanost římského práva a vytríbenost myšlení tehdejších právníků, která je pro mě stále fascinující.

8. Jací lidé Vás nejvíce dokážou rozčílit?

Aktivní až radioaktivní, nekompetentní a asertivní snaživci. Každé setkání s nimi je totiž neklamným signálem, že se brzy objeví nějaký nesmyslný a zároveň i urgentní úkol či zadání, a to nejen v akademické sféře, ale i v každodenním životě. Na fakultě nás to pak odvádí od toho, proč na fakultě všichni jsme, tedy především pro studenty.

9. Je nějaký předpis, který byste nejraději zrušil?

V současné době nejen mě, ale všem kolegům zneprjemňují život nejrůznější metodické směrnice upravující způsob vykazování vědeckých výsledků a jejich převod na tzv. RIV body. Vkládání příslušných údajů je nejen administrativně náročná činnost, ale výsledky jsou navíc často zcela nepředvídatelné. Mám proto pocit, že tyto normy tvoří lidé, kteří s vědeckým prostředím nikdy nepřišli do styku a posledním souvislým textem, kterým napsali, byla maturitní písemka či strukturovaný životopis. Nejedná se však pouze o tyto „směrnice“, ale obecně snad o všechny normy, které se bezmyšlenkovitě snaží regulovat vědu. Před časem jsem byl například zcela vážně upozorněn na skutečnost, že v článku, v němž jsem citoval Digesta, jsem v poznámce pod čarou neuvedl nakladatele a místo vydání tohoto zákoníku z roku 533 n. l., jak předepisuje příslušná citační norma.

10. Kde se vidíte za 10 let?

Naštěstí se nevidím a obávám se, že by nepomohla ani Sibylla Kúmská. Nicméně doufám, že ještě budu působit na půdě naší fakulty a budu moci pokračovat v překladech římských právních textů.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [10 otázek pro ... Michala Pálinkáse](#)
- [10 otázek pro ... Roberta Matase](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [10 otázek pro ... Jana Jiráčka](#)
- [10 otázek pro ... Kateřinu Mikulovou](#)
- [10 otázek pro ... Martina Dančišina](#)
- [10 otázek pro ... Šárku Doležálkovou](#)
- [10 otázek pro ... Miroslava Různara](#)
- [10 otázek pro ... Vojtěcha Hanzala](#)